

2000-09-28

Vägverket Region Stockholm

Box 4202

171 04 Solna

Remissvar angående regionala cykelstråk i Stockholms län

Sammanfattning

- Bra att arbetet med regionala cykelstråk har satts igång.
- Prioritera gärna trafiksäkerhetshöjande utbyggnader men glöm inte stråk som ökar cyklandet och minskar miljöpåverkan.
- Inventera saknade cykelstråk och ta hjälp av brukare/cyklister.
- Bättre tillsyn av cykelstråken är viktig i synnerhet efter ledningsarbeten som lett till att cykelbanan grävts upp.
- Låt tillsynen få fler ögon genom att underlätta för cyklisterna att anmäla fel.
- Sopa upp sanden redan den 15 april.
- Använd en skylt som syns bättre och kan sättas upp överallt.
- Komplettera skyltarna med färgmarkeringar i gatan och en cykelkarta.

Inledande kommentarer

Det är mycket bra med att arbetet för ett regionalt cykelstråk och samordning mellan väghållarna har inletts. Ett ökat cyklande har många goda effekter t.ex. i form av bättre folkhälsa och minskade utsläpp av bilavgaser. Det är därför synd att remissen bara handlar om trafiksäkerhet och att målet att öka cyklandet hamnat i skymundan. Risken är att ett försök till optimering av säkerheten för cyklisterna utan hänsyn till framkomligheten och bekvämlighet får motsatt effekt eftersom vissa cyklister då väljer en snabbare men osäkrare väg.

Synpunkter på förslag till handlingsprogram för utbyggnad av regionala cykelstråk

Satsa på stråk som kan avlasta smutsiga vägsträckor och har potential till ökad cykling

Det är bra med en prioritering av trafikfarliga sträckor. I prioriteringen av utbyggnaden bör även andra faktorer som potential för ökad cykling och miljöaspekter vägas in. I Stockholm är problemen med köer som släpper ut stora avgasmängder ett de största miljöproblemen. Vi anser att en satsning bör göras på de cykelstråk som har potential att avlasta vägsträckor med mycket biltrafik. För att öka cyklandet i länet bör större vikt läggas på vilken potential för ökat cyklande som finns vid utbyggnad av olika stråk. Det är också viktigt att ta hänsyn till var det finns stora arbetsplatser som är villiga att satsa på ”cykla till jobbet”-kampanjer.

Saknade stråk

I den karta över det regionala cykelstråket saknas vissa viktiga stråk. De har försvunnit redan tidigt i processen, inte för att de varit oviktiga eller trafiksäkra utan för att de ansetts som olämpliga av andra anledningar. Till exempel saknas Gröndalsbron som sammanbinder Stockholms södra förorter med de västra. Måhända finns det fler cykelstråk som inte fått komma med i processen av olika anledningar? En ny, förutsättningslös, studie av vilka cykelstråk som saknas kan behöva genomföras ganska snart för att fånga upp nya arbetsplatser och bostadsområden samt åsikter från brukarna, de som cyklar. Vi tror att det är ett bra sätt att få det regionala cykelstråket att utvecklas med tiden.

Synpunkter på förslag till minsta gemensam riktlinje för drift av regionala cykelstråk.

Färre olyckor med bättre drift

För att få fler att cykla är det av största vikt att drift och underhåll fungerar på ett högkvalitativt sätt. Väl underhållna cykelvägar är en viktig faktor för att få fler att börja cykla. Samhällsekonomiskt är det också lönsamt att sköta om cykelvägarna eftersom olyckorna minskar. Den nationella cykelstrategin skriver att god standard i vinterväghållningen t.ex. kan minska olycksriskerna med 20-25%. (*"Mer cykeltrafik på säkrare vägar" s 49*)

Vi tycker det är bra att Vägverket tar fram minimikrav på driften av cykelbanorna men vi menar samtidigt att det inte får innebära att den genomsnittliga kvalitén sjunker i förhållande till dagsläget. Det är viktigt att minimivåerna fortlöpande utvärderas och omprövas. Till exempel bör Vägverket sprida de beräkningar som gjorts av de samhällsekonomiska effekterna av minskade olyckor till följd av förbättrad drift. Det är också viktigt med benchmarking och jämförelser av driftstandarder gentemot städer med stor cykeltrafik. För att upprätthålla en hög kvalitet är det viktigt att också brukarna, cyklisterna, får tillfälle att ge synpunkter t.ex. genom enkäter vid olika årstider.

Tillsyn från cykelsadeln istället för bilen

Tillsynen av cykelvägarna är en kärnpunkt för att kvalitén ska bli hög. Vi tycker att tillsyn av cykelvägar i de flesta fall bör ske från cykelsadeln för att ge högsta kvalitet. Från bilfönstret framträder inte alla sprickor, potthål, vattensamlingar m.m. lika tydligt. En viktig fråga som inte tas upp i remissunderlaget är tillsyn och avsyning efter vägarbeten som gjort att cykelbanan grävts upp. Vi tycker att det är en viktig fråga eftersom avsyning efter uppgrävningar har stor påverkan på cykelbanans kvalitet. Många gånger kan det ske en väsentlig försämring med sättningar, hål och skarpa kanter.

Bra vinterväghållning viktig för att få fler att våga cykla

Vi anser att snöröjning på cykelstråken bör prioriteras framför bilvägarna och ske redan vid små snömängder för att förhindra isbildning. 2 cm är en bra minimivå. Kvarliggande sand är ett stort trafiksäkerhetsproblem på våren eftersom det ökar risken att köra omkull. Dammet från sanden är också ett hälsoproblem. Därför är det viktigt att så snart som möjligt efter snösmältningen ta upp sanden, i synnerhet på de cykelstråk som är av regionalt intresse. Att ta upp sanden till den 1a maj tycker vi är i det senaste laget eftersom cykelsäsongen startar redan i början på april. Risken för kvarliggande snö är också liten under andra halvan av april. Vi

föreslår istället att sandupptagningen bör därför vara klar till den 15 april. Den eventuella merkostnad det kan medföra vid dubbla sandupptagningar anser vi är motiverad eftersom det rör sig om relativt korta och regionalt högprioriterade sträckor.

Det måste vara lätt att anmäla fel

Ett viktigt komplement till tillsynen är felanmälningar från allmänheten. För att denna viktiga funktion ska fungera så smidigt som möjligt för brukarna, cyklisterna, tycker vi att Vägverket ska ta fram ett gemensamt telefonnummer för felanmälan. Det går inte att räkna med att en cyklist ska känna till vem som är ansvarig för vad på ett cykelstråk som kanske har fyra fem olika väghållare.

Synpunkter på förslag till gemensam syn på vägvisning av regionala cykelstråk

Bra med gemensam syn på vägvisning

I dag är vägvisningen i Stockholms län dålig. En cyklist som inte tidigare cyklat en sträcka blir ofta vilseledd. Vi tycker att det är mycket välkommet att Vägverket tar fram en gemensam syn på vägvisning och framför allt att den blir tätare.

Skyltningen måste vara funktionell

När en cykelskylt ska tas fram bör det främsta kriteriet vara att den är funktionell så till vida att skylten ska vara lätt att upptäcka. Det är också viktigt att den har en smidig storlek och är billig att tillverka för att den ska kunna sättas upp vid varje valpunkt. Vi tycker att valet av den stora, mörkblå skylten inte är bra eftersom skylten är svår att upptäcka i röriga stadsmiljöer, samtidigt som dess storlek gör den svår att sätta upp överallt där den behövs. Risken är att för få skyltar då sätts upp vilket skulle medföra en bristande kontinuitet i skyltningen i innerstaden. Vi anser också att en egen regional identitet på skylten kan undvaras om det gör skyltarna dyrare och större och därmed färre.

Komplettera skyltningen med färgad asfalt och målning på gatan.

Istället för en regionalidentitet på skyltarna vill vi öka orienterbarheten i vägvisningen genom att asfalten färgas på de regionala cykelstråken för att enkelt kunna skilja huvudstråk från lokala stråk. Vi tycker också att det är viktigt med markeringar på marken som visar att det är en cykelväg. På så sätt kan konflikter med gångtrafikanter och felparkerade bilar undvikas. Vi tycker att en gemensam standard borde tas fram för infärgning av asfalten samt för hur ofta cykelsymboler målas på asfalten.

Ta fram en cykelkarta över det regionala cykelstråken

Ett annat komplement till vägvisningen är att publicera en cykelkarta på internet som visar de regionala cykelstråken. Kartan kan gärna innehålla färgmarkeringar för olika grader av trafiksäkerhet. Ett andra steg är att koppla kartan till ett ruttplaneringssystem för cykel t.ex. BikeNavigator. Vägverket i Stockholm är ju redan föregångare genom den demo-version som tagits fram. Ett sådant system skulle vara till stor hjälp för nya cyklister och vid ”cykla till jobbet”- kampanjer.

Vägvisning ökar trafiksäkerheten och bekvämligheten

För att öka cykeltrafiken är det viktigt att underlätta för cyklisterna att hitta fram till målet på ett så bekvämt och trafiksäkert sätt som möjligt. En cykelväg finns alltid oavsett om den är vägvisad eller ej. Genom att vägvisa en sträcka lockar man fler att cykla samtidigt som de som cyklar där kan koncentrera sig mer på trafiken än att hitta fram. Med vägvisning koncentreras cyklisterna till den vägvisade sträckan vilket ökar trafiksäkerheten. Forskare i Lund har visat att ju fler cyklister på samma ställe desto bättre säkerhet.(Lars Ekman 1996).

Om väghållaren inte skyltar vissa cykelstråk med hänvisning till att folk inte bör cykla där förrän trafiksäkerheten är maximerad tror vi att man riskerar att utsätta cyklisterna för en större fara eftersom cyklisterna blir färre, de sprids ut på olika vägar och blir mer vilsna och osäkra.

Vi tycker att alla regionala cykelstråk ska skyltas direkt. I väntan på att cykelstråket får maximal säkerhet föreslår vi att väghållaren sänker tillåten hastighet för bilarna för att på så vis minska de risker som finns. Stråken kan också förses med en tilläggsskylt som förklarar att cykelstråket går i blandtrafik.

Skyltning vid vägarbeten viktigt

Ibland är cykelbanan uppgrävd till följd av ledningsarbeten. Då är det viktigt att väghållaren ser till att cykeltrafiken leds om på ett tydligt och trafiksäkert sätt.

Magnus Nilsson, ordförande

Erik Stigell, handläggare